

EĞİTİMDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

1	Ders Adı:	EĞİTİMDE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ
2	Ders Kodu:	MBZ0017
3	Ders Türü:	Zorunlu
4	Ders Seviyesi	Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	2
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	3
7	Dersin AKTS Kredisi:	3.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	2.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	Yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Doç. Dr. DİLEK ZEREN ÖZER
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	Doktorasını/uzmanlığını aynı alandan almış öğretim elemanları
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	Doç.Dr. Dilek ZEREN ÖZER Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı E Blok Görükle /BURSA Tel: 0 224 2942254 E-posta: dzeren@uludag.edu.tr
17	Dersin WEB adresi:	
18	Dersin Amacı:	Araştırma yöntemleriyle ilgili temel kavramlar ve ilkeler; araştırma süreci (sorunu fark etme, problemi ve örnekleme belirleme, veri toplama ve analizi, sonuçları yorumlama); veri toplama araçlarının genel özellikleri; verilerin analizi ve değerlendirilmesi; makale, tez ve veri tabanlarına erişim; araştırma modelleri ve türleri; bilimsel araştırmalarda temel paradigmlar; nicel ve nitel araştırma desenleri; nitel araştırmada örneklem, veri toplama, verilerin analizi; nitel araştırmada geçerlik ve güvenirlik; makale ya da tez inceleme, değerlendirme ve sunma; araştırma ilkelerine ve etiğine uygun araştırma raporu hazırlama; eğitimde aksiyon (eylem) araştırması.

19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	Bu ders, TYTÇ Temel alan yeterliliklerinin Bilgi basamağında, 2-Bilginin doğası kaynağı, sınırları, doğruluğu, güvenilirliği ve geçerliliğini değerlendirilmesi konusunda bilgi sahibidir. 3-Bilimsel bilginin üretimiyle ilgili yöntemleri tartışır. Beceriler basamağında 1-Alanıya ilgili ileri düzeyde bilgi kaynaklarını kullanır. 2-Alanıya ilgili olay ve olguları kavramsallaştırır, bilimsel yöntem ve tekniklerle inceler, verileri yorumlar ve değerlendirir. 3-Alanıya ilgili sorunları tanımlar, analiz eder, kanıtlara ve araştırmalara dayalı çözüm önerileri geliştirir. Yetkinlikler basamağında Yetkinlikler-Bağımsız Çalışabilme ve Sorumluluk Alabilme Yetkinliği 1-Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk alır ve alınan görevi etkin bir şekilde yerine getirir. 3-Uygulamada karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık sorunlar çözmek için bireysel ve ekip üyesi olarak sorumluluk alır. Yetkinlikler-Öğrenme Yetkinliği 1-Edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir. Yetkinlikler-İletişim ve Sosyal Yetkinlikler 5-Düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır. 7-Avrupa Bilgisayar Kullanma Lisansının ileri düzeyinde bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır. Temel alan yeterliliklerinin gelişmesine ayrıca MEB Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliliklerine göre bu ders A1 düzeyindeki yeterliliklerden A1.1, A1.2., A1.3. A1.4, A1.5. B3 düzeyindeki yeterliliklerden B1.2. B3 düzeyindeki yeterliliklerden B3.8. ve B3.9. yeterliliklerinin B4 düzeyinde B4.1., B4.2. ve B.4.4 yeterliliklerin C2 düzeyinde C2.2. VE C2.4. yeterliliklerin C3 düzeyinde C3.1., C3.2 ve C3.4. yeterliliklerin C4 düzeyinde C4.6 gelişimine katkı sağlamaktadır.
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
		1 Öğrenci eğitim araştırmalarındaki sorunları tartışır.
		2 Öğrenci nicel araştırma ilkelerini bilir
		3 Öğrenci araştırma stratejilerini ve tasarım çeşitlerini bilir.
		4 Öğrenci nicel ve nitel araştırmada örnekleme stratejilerini bilir.
		5 Öğrenci nitel araştırma ilkelerini bilir.
		6 Öğrenci araştırmaları analiz eder.
		7 Öğrenci araştırma yöntemlerini eleştirir.
		8
		9
		10
21	Dersin İçeriği:	
Hafta	DERS İÇERİKLERİ	
	Teorik	Uygulama
1	Bilgi nedir? Bilginin kaynağı Bilim Nedir?	
2	Bilim Tarihinin Aşamaları Bilimin Özellikleri ve nitelikleri Bilimsel Bilgi Türleri: Olgu, Hipotez, teori, yasa Bilim Paradigma ilişkisi	

3	Bilimsel Yöntemin Tanımı Bilimsel Yöntem Aşamaları Bilimsel yöntemin temel nitelikleri Bilimsel yöntemin dayandığı temel varsayımlar Bilimsel Araştırmalarda Temel Kavramlar Araştırma tanımı ve Özellikleri Araştırma Türleri Araştırmacının kökenleri Araştırmacının epistemolojik temelleri	
4	Araştırma problemi, Evren, Örneklem ve Değişen Kavramları Araştırma probleminin tespiti Araştırma konusunun belirlenmesi Araştırma probleminin seçilmesi Alt Problemlerinin Geliştirilmesi Problem türleri	
5	Araştırma problemi, Evren, Örneklem ve Değişen Kavramları Araştırma probleminin tespiti Araştırma konusunun belirlenmesi Araştırma probleminin seçilmesi Alt Problemlerinin Geliştirilmesi Problem türleri	
6	Bilimsel Araştırma Yaklaşımları Nicel Araştırma Yaklaşımları Nitel Araştırma Yaklaşımı Nitel ve Nicel Araştırma Yaklaşımlarının karşılaştırılması	
7	Araştırmalarda kullanılan yöntemler ve sınıflandırılmaları Araştırma yöntemleri 1) Betimsel araştırmalar: tarama, özel durum, gelişimci araştırma yöntemi, karşılaştırmalı yöntem 2) Yorumlayıcı araştırmalar: Etnografik araştırma yöntemi, özel durum çalışması, araştırmacı öğretmen yöntemi (aksiyon), fenomenografik	
8	Araştırmalarda kullanılan yöntemler ve sınıflandırılmaları Araştırma yöntemleri 1) Betimsel araştırmalar: tarama, özel durum, gelişimci araştırma yöntemi, karşılaştırmalı yöntem 2) Yorumlayıcı araştırmalar: Etnografik araştırma yöntemi, özel durum çalışması, araştırmacı öğretmen yöntemi (aksiyon), fenomenografik	
9	Araştırmalarda kullanılan yöntemler ve sınıflandırılmaları Analitik araştırmalar, Doküman analizi, tarihsel araştırmalar yöntemi Deneysel araştırmalar, Tam deneysel yöntem, yarı deneysel yöntem, basit deneysel yöntem.	

10	Araştırmalarda kullanılan yöntemler ve sınıflandırılmaları 1) Karma araştırmalar: Açıklayıcı, Keşfedici/araştırmacı, üçgenleme (çeşitleme), gömülü, 2) Didaktiksel mühendislik Verilerin toplanması, analiz edilmesi ve sunumu Veri toplama kaynakları İkincil veri toplama kaynakları Literatür taraması	
11	Verilerin toplanması, analiz edilmesi ve sunumu Metaanaliz Literatür taraması ve metaanaliz arasındaki fark Birincil veri kaynakları Mülakat Mülakat türleri Gözlem Gözlem türleri	
12	Nitel verilerin analizi Betimsel analiz İçerik analizi Nitel veri analizi kontrol listesi Anket metodu Anketlerdeki soru türleri Anket geçerliliği Anketlerde kullanılan testlerin güvenilirliği Anket formunun özellikleri Günlük çalışmalarla elde edilen veriler Araştırmacının günlüğü Örneklemin günlüğü	
13	Geçerlik, Güvenirlik ve Araştırmalarda geçerlilik Araştırmalarda güvenirlilik Veri tabloları ve grafiklerle gösterimi Verilerin düzenlenmesi Grafik türleri	
14	Bilimsel Ahlak Kavramları	
22	Clark, V.P. & Creswell, J. W. (2009). Understand Çepni, S. (2014) Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş. Celepler Matbaacılık. Metin, M. Ed. (2014) Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Pegem Yayıncılık Karasar, N. (2014) Bilimsel Araştırma Yöntemi. Nobel Yayıncılık. Sönmez, V. Ve Alacapınar, F.G. (2013) Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Anı Yayıncılık. Doğan, M. (2013) Bilim ve Teknoloji Tarihi. Anı yayıncılık Kalaycı, Ş. Ed. (2006) SPSS Uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri. Asil Yayın Dağıtım Can, A. (2014) SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi. Pegem Yayıncılık. Şencan, H. (2005) Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenirlilik ve Geçerlilik. Seçkin Yayıncılık Arseven, A. D. (1994). Alan Araştırma Yöntemi. İkeler-Teknikler- Örnekler. Ankara: Gül Yayınevi. Aziz, A. (1994). Araştırma Yöntemleri - Teknikleri ve İletişim. Ankara: Turhan Kitabevi Balcı, A. (2001). Sosyal Bilimlerde Araştırma: Yöntem, Teknik ve İlkeler. Üçüncü basım. Ankara: Pegem A Yayıncılık. Büyüköztürk, Ş. (2002). Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El	

Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:

Kitabı, 1. Baskı, Ankara: Pegem A Yayınları.
Büyüköztürk , Şener ve diğ. (2005). Bilimsel Araştırma Yöntemleri Ankara: Pegem A Yayıncılık, 2005
Ekiz, D. (2003). Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metotlarına Giriş, Ankara: Anı Yayıncılık.
Kaptan, S. (1995). Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri. Ankara: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü
Beşevler-Ankara.
Karasar, N. (2000). Araştırmalarda Rapor Hazırlama. Onuncu basım. Ankara: Nobel Yayıncılık
Karasar, N. (1998). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler. Sekizinci basım. Ankara: Nobel Yayıncılık.
Kuş Saillard, E. (2008). NVIVO 8 İle Nitel Araştırma Projeleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
Kuş, E. (2003). Nicel –Nitel Araştırma Teknikleri . Ankara: Anı Yayıncılık
Kartal, M. (2006) Bilimsel Araştırmalarda Hipotez testleri Ankara: Nobel Yayıncılık
Timur, M. ve Çağıltay, F. (2008). Proje hazırlama tekniği Ankara: Nobel Yayıncılık
Kağıtçıbaşı, Ç. (1976). "Ölçme ve Ölçekleme," Toplum Bilimlerinde Araştırma ve Yöntem. Der.: Ruşen Keleş. Ankara: TODAİE Yayınları.
Yıldırım, A. ve Şimşek H. (2004). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık
Berg, B. L. (1998). Qualitative research methods for the social sciences. Boston, MA: Allyn and Bacon.
Bogdan, R.C., & Biklen, S. K. (1992). Qualitative research for education: An introduction to theory and methods. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). Qualitative data analysis: An expanded Sourcebook. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
Patton, M. Q. (1990). Qualitative evaluation and research methods. Newbury Park, CA: Sage Publication.
Strauss, A., & Corbin, J. (1990). Basics of qualitative research: Grounded theory, procedures and techniques, Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
Yin, R.K., Bateman, P.G., & Moore, G. B. (1983, September). Case studies and organizational innovation: Strengthening the connection. Washington, DC: COSMOS Cooperation.
Yin, R. K. (1994). Case study research: Design and methods. Thousand Oaks.CA: Sage Publication.

23

Değerlendirme

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI

SAYISI

KATKI YÜZDESİ

Ara Sınav

1

15.00

Kısa Sınav

0

0.00

Ödev

1

25.00

Yıl Sonu Sınavı

1

60.00

Toplam

3

100.00

Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı

40.00

Finalin Başarıya Oranı

60.00

Toplam

100.00

Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları	Dersin öğretiminde Anlatım, Tartışma, Bireysel Öğretim, Proje yöntem ve soru-cevap, örnek olay, ödev teknikleri uygulanmaktadır. Dersin ölçme ve değerlendirilmesinde, 1 ödev, 1 ara sınav, 1 proje ve 1 final Sınavı uygulanmaktadır. Araştırma önerisi şeklinde verilen proje rubrikle değerlendirilmektedir. Değerlendirme sonucundaki başarı durumu bağlı değerlendirme şeklinde yapılmaktadır.
--	---

24 AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	2.00	28.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	13	2.00	26.00
Ödevler	1	35.00	35.00
Projeler	0	0.00	0.00
Arazi Çalışmaları	0	0.00	0.00
Arasınavlar	1	1.00	1.00
Diğer	0	0.00	0.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1.00	1.00
Toplam İş Yüğü			92.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			3.03
Dersin AKTS Kredisi			3.00

25	PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU															
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	1	5	1	1	5	1	1	1	5	2	1	1	1	1	1	1
ÖK2	1	5	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	1
ÖK3	1	5	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	1
ÖK4	1	5	5	1	5	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1
ÖK5	1	5	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	1
ÖK6	1	4	1	1	5	1	1	1	4	5	1	1	1	1	5	1
ÖK7	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri																
Katkı Düzeyi:	1 çok düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek			